

CENIK ZAVAROVANJA BANČNIH GARANCIJ (C-BANG-VI/21)

ZAVAROVANJE V IMENU IN ZA RAČUN REPUBLIKE SLOVENIJE

Ljubljana, februar 2021

I. SPLOŠNO

Cenik (C-BANG-VI/21) zavarovanja bančnih garancij (zavarovanje v imenu in za račun Republike Slovenije) (v nadaljevanju: "cenik" ali "C-BANG-VI/21") se uporablja pri določitvi stroškov zavarovanja, ki jih pooblaščen institucija zaračuna za zavarovanje bančnih garancij:

- po vsakokrat veljavnih splošnih pogojih zavarovanja bančnih garancij izvozniku (v nadaljevanju: »BANG-I«) in
- po vsakokrat veljavnih splošnih pogojih zavarovanja bančnih garancij banki (v nadaljevanju: »BANG-B«).

Za izraze uporabljene v tem ceniku, katerih pomen je definiran v splošnih pogojih zavarovanja bančnih garancij izvozniku ali splošnih pogojev zavarovanja bančnih garancij banki, se uporabljajo definicije izrazov iz vsakokrat veljavnih splošnih pogojev zavarovanja bančnih garancij izvozniku ali splošnih pogojev zavarovanja bančnih garancij banki.

Pri določitvi obdelovalnih provizij se, če v tem ceniku ni drugače določeno, smiselno uporablja vsakokrat veljavni Cenik zavarovanja izvoznih kreditov pred nemarketabilnimi riziki - zavarovanje v imenu in za račun Republike Slovenije (v nadaljevanju: "C-NIK").

Premije in obdelovalne provizije so praviloma zaračunane zavarovancu. V primeru interesa je možno zaračunati stroške tudi tretji osebi, vendar v nobenem primeru upravičencu po zavarovani garanciji oziroma tujemu kupcu.

Premije in obdelovalne provizije je zavarovanec dolžan plačati skupaj s pripadajočimi davščinami pooblaščen instituciji na njen račun vnaprej in to najkasneje v 8-ih dneh po izstavitvi fakture. Če je strošek zavarovanja določen v tuji valuti, se račun izstavi v evrski protivrednosti, preračunani po zadnjem objavljenem referenčnem tečaju Evropske centralne banke ali Banke Slovenije (za valute, ki niso uvrščene na dnevno tečajno listo ECB) pred dnevom izstavitve računa.

Cenik in klasifikacija držav še ne pomenita, da bo pooblaščen institucija posamezne garancije, izdane upravičencem tudi zavarovala in tako ne predstavljata ponudbe za zavarovanje pooblaščen institucije.

I.2. Obdelovalne provizije

Obdelovalne provizije se zaračunavajo v skladu z vsakokrat veljavnim Cenikom zavarovanja izvoznih kreditov pred nemarketabilnimi riziki (C-NIK - zavarovanje v imenu in za račun Republike Slovenije).

V primeru, da sta/so iz istega posla oz. komercialne pogodbe v obravnavi tako zahtevek izvoznika po splošnih pogojih zavarovanja bančnih garancij izvozniku (BANG-I) kot garanta po splošnih pogojih zavarovanja bančnih garancij banki (BANG-B), se obdelovalna provizija za obdelavo zahtevka za izdajo obljube/police lahko zaračuna samo enkrat, in sicer izvozniku.

V primeru, da pooblaščen institucija hkrati obravnava zavarovanje garancij po več poslih istega izvoznika ali zavarovanje več garancij po istem poslu, lahko zaračuna le eno obdelovalno provizijo za obdelavo zahtevka, in sicer za posel z najvišjo zavarovalno vsoto.

II. PREMIJE ZA ZAVAROVANJE GARANCIJ IZVOZNIKU

II.1. Zavarovani riziki

Po vsakokrat veljavnih Splošnih pogojih zavarovanja bančnih garancij izvozniku (BANG-I) so zavarovani:

- R1: nekomercialni riziki,
- R2: rizik neupravičenega unovčenja garancij.

Pri zavarovanju garancije, s katero se garant obveže izpolniti denarno obvezo za zavarovanje nefinančnih obveznosti izvoznika (storitvena garancija), se nekomercialne rizike lahko zavaruje samostojno, rizik neupravičenega unovčenja garancije pa le v kombinaciji z nekomercialnimi riziki.

Pri zavarovanju garancije, s katero se garant obveže izpolniti denarno obvezo za zavarovanje finančnih obveznosti izvoznika (plačilna garancija), se zavaruje le rizik neupravičenega unovčenja garancije.

II.2. Premijske stopnje

Osnovne premijske stopnje se izračunajo na podlagi naslednje formule:

$$OPS = \left\{ \left[(a_i * HOR + b_i) * \frac{\max(PCC, PCP)}{0,95} \right] * NF + \left[c_{in} * \frac{PCC}{0,95} * HOR \right] \right\} * QPF_i * PCF_i$$

Kjer pomeni:

- OPS = osnovna premijska stopnja
- a_i = koeficient rizika države za državo i , kjer i predstavlja razred države od 0 do 7
- b_i = konstanta za razred države i , kjer i predstavlja razred države od 0 do 7
- c_{in} = koeficient rizika dolžnika za dolžnika uvrščenega v razred n in državo i , kjer n predstavlja razred dolžnika od SOV+ do CC5 in i predstavlja razred države od 0 do 7
- HOR = doba trajanja rizika na dnevni osnovi, izražena na letni ravni (*Horizon of Risk*)
- NF = nekomercialni faktor za garancije
- PCC = odstotek kritja rizika dolžnika (kritje za rizik neupravičenega unovčenja)
- PCP = odstotek kritja rizika države (kritje za nekomercialne rizike)
- QPF_i = faktor za kakovost zavarovanja za državo i , kjer i predstavlja razred države od 0 do 7 (*Quality of Product Factor*)
- PCF_i = faktor za odstotek kritja rizikov v državi i , kjer i predstavlja razred države od 0 do 7 (*Percentage of Cover Factor*)

II.2.1. Določitev rizičnega razreda države

Rizični razred države, katere rizik je predmet zavarovanja je določen na podlagi vsakokrat veljavnega seznama držav/teritorijev po rizičnih razredih. Na podlagi določitve rizičnega razreda države se za izračun premijske stopnje uporabi koeficienta a in b .

Vrednosti koeficienta a in konstante b so pridobljene iz naslednje tabele:

Rizični razred države

	0	1	2	3	4	5	6	7
a	0,020	0,090	0,20	0,350	0,550	0,740	0,900	1,100
b	0,350	0,350	0,350	0,350	0,350	0,750	1,200	1,800

II.2.2. Določitev rizičnega razreda dolžnika

Rizični razred dolžnika se določi na podlagi ocene rizičnosti in ga uvrsti v ustrežni rizični razred ob upoštevanju rizičnega razreda države v kateri se dolžnik nahaja. Za določitev rizičnosti dolžnika se uporabijo določila vsakokrat veljavnega Cenika zavarovanja izvoznih kreditov pred nemarketabilnimi riziki. Na podlagi uvrstitve dolžnika v rizični razred v kombinaciji z rizičnim razredom države je določen koeficient c , ki je uporabljen v formuli za izračun OPS.

Vrednosti koeficienta c so pridobljene iz naslednje tabele:

Rizični razred dolžnika	Rizični razred države							
	0	1	2	3	4	5	6	7
SOV+	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
SOV/CC0	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000
CC1	0,110	0,110	0,120	0,110	0,100	0,100	0,100	0,125
CC2	0,200	0,200	0,212	0,223	0,234	0,246	0,258	0,271
CC3	0,270	0,270	0,320	0,320	0,350	0,380	0,480	
CC4	0,405	0,405	0,459	0,495	0,540	0,621		
CC5	0,630	0,630	0,675	0,720	0,810			

II.2.3. Določitev zavarovalne dobe HOR

Zavarovalna doba HOR predstavlja obdobje trajanja veljavnosti garancije v dnevih, izražena v zavarovalnih letih, in sicer od dneva izdaje do vključno dneva zapadlosti garancije.

Za garancijo brez roka zapadlosti se zavarovalno dobo določi na podlagi podatkov iz zavarovančevega zahtevka za zavarovanje.

II.2.4. Določitev nekomercialnega faktorja za garancije

Nekomercialni faktor za garancije je konstanta in sicer v vrednosti 0,4.

II.2.5 Določitev kvalitete zavarovalnega kritja (QPF)

Kvaliteto zavarovalnega kritja določa zavarovanje rednih pogodbenih obresti v primeru, da garancija take obresti predvideva. Glede na kritje rednih pogodbenih obresti, ločimo dva razreda kvalitete zavarovanja:

- podstandard: je zavarovanje brez kritja rednih pogodbenih obresti;
- standard: je zavarovanje s kritjem rednih pogodbenih obresti.

Na podlagi določitve rizičnega razreda države in kvalitete zavarovalnega kritja se za izračun premijske stopnje uporabi koeficient QPF .

Faktorji za kvaliteto zavarovanja so pridobljeni iz naslednje tabele:

Kvaliteta zavarovalnega kritja	Rizični razred države							
	0	1	2	3	4	5	6	7

Podstandard	0,9965	0,9965	0,9935	0,9850	0,9825	0,9825	0,9800	0,9800
Standard	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000	1,0000

II.2.6. Določitev odstotka zavarovalnega kritja za nekomercialne in komercialne rizike (neupravičeno unovčenje) in določitev faktorja za odstotek kritja (PCF)

Odstotek zavarovalnega kritja za nekomercialne in/ali komercialne rizike sta v formuli za izračun OPS izražena s koeficientom (npr. 95% kot 0,95).

Za zavarovanje z zavarovalnim kritjem kateregakoli rizika do višine 95% je faktor za odstotek kritja enak 1.

$$\max(PCC, PCP) \leq 0,95 \Rightarrow PCF = 1$$

Za zavarovanje z zavarovalnim kritjem, ki bi presegal 95% kritje pa je faktor za odstotek kritja večji kot 1, in sicer se pribitek izračuna na podlagi sledeče formule:

$$\max(PCC, PCP) > 0,95 \Rightarrow PCF = 1 + \left[\frac{\max(PCC, PCP) - 0,95}{0,05} \right] * cc$$

Koeficient odstotka kritja *cc* je pridobljen iz naslednje tabele:

Koeficient odstotka kritja	Rizični razred države							
	0	1	2	3	4	5	6	7
cc	0,00000	0,00000	0,00337	0,00489	0,01639	0,036570	0,05878	0,08598

II.2.7. Končne premijske stopnje se iz osnovnih izračunajo tako, da SID banka na osnovi analize rizičnosti in pogojev kritja zavarovane garancije (pogoji zavarovanja, ki so določeni v zavarovalni polici) lahko določi poseben **pribitek**, ki znaša **do 100% osnovne premijske stopnje**.

Pri določitvi pribitka pri posameznem zavarovanju se od primera do primera, upoštevajo predvsem naslednji kriteriji:

- boniteta izvoznika, tujega kupca po komercialni pogodbi in/ali upravičenca garancije, ocena deželnih rizikov, položaj zavarovanca na trgu, dostopnost informacij, idr.,
- dogovorjene varščine in/ali druga zagotovila,
- dosedanje izkušnje izvoznika pri poslovanju s kupcem/koristnikom garancije oz. njegovo državo/teritorijem,
- vrsta in pravna narava garancije:
 - tenderska, za vračilo avansa, za dobro izvedbo posla, za odpravo napak v garancijski dobi, za vračilo zadržanih zneskov ipd.,
 - samostojnost oziroma stopnja akcesornosti garancije v odnosu na komercialno pogodbo,
 - brezpogojna, pogojna,
 - neposredna garancija, konfirmacija garancije, kontragarancija,
 - prenosljivost garancije,
 - garantirani znesek, *pro rata* zmanjševanje vrednosti,
 - pristojna arbitraža oziroma sodišče za reševanje morebitnih sporov in merodajni predpisi,

- e) pomembnost posla (dobavljenega blaga in/ali storitev) za kupca/koristnika garancije in njegov interes/potrebe za nadaljevanje poslovanja z izvoznikom,
- f) dosedanje izkušnje drugih izvoznikov, bank, izvozno-kreditnih agencij ipd. pri poslovanju s subjekti iz države kupca/koristnika garancije glede (ne)upravičenega vnovčevanja garancij,
- g) poslovni običaji in navade v državi kupca/koristnika garancije, arbitrarnost pravosodnega sistema, ipd.,
- h) drugo.

II.3. Plačilo premije

Premija se zaračuna in plača za celotno zavarovalno dobo vnaprej.

III. PREMIJE ZA ZAVAROVANJE GARANCIJ BANKI

III.1. Zavarovani riziki

Po vsakokrat veljavnih Splošnih pogojih zavarovanja bančnih garancij banki (BANG-B) je zavarovan rizik unovčenja garancije s strani upravičenca.

III.2. Zavarovalna doba

Zavarovalna doba predstavlja obdobje trajanja veljavnosti garancije v dnevih, izražena v zavarovalnih letih, in sicer od dneva izdaje do vključno dneva zapadlosti garancije. Zavarovalno leto je 360 dni.

Za garancijo brez roka zapadlosti se zavarovalno dobo določi na podlagi podatkov iz zavarovančevega zahtevka za zavarovanje.

III.3. Premijske stopnje – določanje zavarovalnih premij

Premijska stopnja se izračuna na podlagi naslednje formule:

$$PS = a * b * t$$

Kjer pomeni:

- PS = premijska stopnja za celotno zavarovalno dobo,
- a = odstotek zavarovalnega kritja po polici za zavarovanje bančne garancije banki,
- b = nadomestilo banke za prevzeti riziko na letni osnovi, ki bi jo banka zaračunala v primeru izdaje garancije brez zavarovalne police SID banke,
- t = zavarovalna doba.

Premija za celotno zavarovalno dobo se izračuna na podlagi naslednje formule:

$$Premija = PS * zavarovalna\ vsota$$

Kjer pomeni:

- zavarovalna vsota = vrednost garancije. V posebnih primerih se zavarovalna vsota lahko razlikuje od vrednosti garancije (npr. zmanjšana za depozit, povečana za obresti ipd.)

V primeru, da je glede na naravo zavarovane garancije pri določanju premijske stopnje potrebno upoštevati še kakšno drugo vrsto nadomestila, ki jo prejme zavarovanec, se to uredi v konkretni zavarovalni polici.

III.4. Plačilo premije

Premija se praviloma plača za celotno zavarovalno dobo vnaprej. Možno je obročno plačilo premije, pri čemer je najkrajši interval obračuna 3 mesece vnaprej, razen pri obračunu za zadnje obdobje do končne zapadlosti zavarovalne police, pri čemer znesek posameznega obroka z izjemo zadnjega obroka do končne zapadlosti police ne sme biti nižji od 200,00 EUR.

III.5. Plačilo premije v primeru škodnega dogodka in izplačila zavarovalnine

V primeru izplačila zavarovalnine je pooblaščen institucija upravičena do premije za celotno dogovorjeno zavarovalno dobo; morebitni še neplačani del premije se odtegne od zneska zavarovalnine ob njenem izplačilu.

IV. VRAČILO PREMIJE

V primeru, da zavarovani riziki zaradi izrednih dogodkov ali spremenjenih razmer (kot npr. predčasno prenehanje garancije oz. vsakršna drugačna zapadlost od dogovorjene v zavarovalni polici) prenehajo pred rednim potekom zavarovalne police, je možno na ustrezen pisni predlog zavarovanca vrniti sorazmerni del premije.

Vrača se premija za čas od prenehanja rizika do rednega poteka zavarovalne police. Kot dan prenehanja rizika se šteje dan prejema ustreznega pisnega obvestila zavarovanca. Ugotovljeni presežek premije se izplača zavarovancu. V primeru, da je zavarovanec banka in je strošek zavarovalne premije prefakturirala na izvoznika, se premija vrača pod pogojem, da banka zagotovi prenakazilo vrnjene zavarovalne premije izvozniku.

Pooblaščen institucija je upravičena do 100,00 EUR provizije po posamezni zavarovalni polici za obdelavo zahtevka za vračilo premije.

V primeru nastanka škodnega dogodka vračilo zavarovalne premije ni možno.

V. VMESNA SPREMEMBA PREMIJSKE STOPNJE/ZNESKA PREMIJE

V primeru sprememb elementov garancije in/ali zavarovalne police, ki vplivajo na izračun zneska zavarovalne premije (npr. podaljšanje dobe zavarovanja, dvig zavarovalne vsote...), se ponovno opravi izračun premije. Izračun nove premije upošteva že zaračunano premijo do dneva spremembe garancijske pogodbe in se poveča za znesek premije, ki je izračunan za obdobje od dneva spremembe garancijske pogodbe do dneva zapadlosti upoštevaje spremenjene elemente.

Razlika med prvotno in novo premijo za zadnje obračunsko obdobje, za katero je bila plačana premija, se poračuna.

Za vsakokratno izdajo dodatka k zavarovalni polici se zavarovancu zaračuna obdelovalna provizija v višini 100,00 EUR.

Za spremembe elementov garancije, ki se nanašajo na razknjiževanja stanja garancij, se uporabljajo določbe VI. točke tega cenika.

VI. PORAČUN PREMIJE

Po poteku zavarovalne police se lahko na ustrezen pisni predlog zavarovanca premija poračuna glede na dejansko (bruto) izpostavljenost po garanciji v času zavarovalne dobe. Zavarovanec mora predlogu priložiti ustrezno dokumentacijo, ki dokazuje dejanska stanja garancije. Ta so osnova za ugotovitev razlik glede na dejansko obračunano premijo skladno z določbami III.3. in III.4. točke cenika.

Poračun se lahko opravi le v primerih, če je zniževanje garancije predvideno s samo garancijo.

Goran Katušin
član uprave

mag. Sibil Svilan
predsednik uprave